

**Przedmiotowe zasady oceniania
z PRZYRODY**

**dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Sulechowie
zgodny z programem nauczania, Ocenieniem Wewnątrzszkolnym**

opracował: Zespół przedmiotów przyrodniczych

1. Cele kształtujące umiejętności to te, w których uczeń:

1. racjonalnie dobiera argumenty do dyskusji;
2. odczytuje treść zadania ze zrozumieniem;
3. angażuje się w pracę w grupie;
4. przyjmuje konkretne stanowisko wobec dylematów moralnych;
5. świadomie obserwuje otaczającą go przyrodę i analizuje jej zjawiska;
6. argumentuje swoje stanowisko wobec dylematów moralnych;
7. wykazuje szacunek wobec uczestników dyskusji przyjmujących odmienne stanowisko;
8. ocenia krytycznie informacje dostarczane z różnych źródeł, mając na uwadze ich zgodność z doniesieniami naukowymi;
9. wskazuje błędy w doniesieniach pseudonaukowych, pochodzących z różnych źródeł;
10. ocenia znaczenie wybranych odkryć i wynalazków;
11. planuje, projektuje eksperymenty i obserwacje;
12. przeprowadza eksperymenty, doświadczenia i obserwacje według ścisłych założeń, zgodnie z naukowymi dyrektywami;
13. formułuje hipotezę na podstawie doświadczenia, a następnie ją weryfikuje;
14. rozumie sens próby kontrolnej;
15. prezentuje wyniki przeprowadzonych eksperymentów, obserwacji czy doświadczeń;
16. poprawnie dokumentuje wyniki, analizuje je i wyciąga naukowe wnioski na ich podstawie;
17. zauważa powiązanie ze sobą nauk ścisłych;
18. kształtuje poglądy na temat powstawania Wszechświata;
19. przedstawia swoje zdanie na temat teorii powstawania Wszechświata;
20. wyszukuje informacje, korzystając z różnych źródeł wiedzy;
21. określa swoje stanowisko wobec GMO, analizując kontrowersje związane z tym tematem;
22. analizuje kolejność odkryć mających wpływ na dzisiejszą naukę;
23. docenia znaczenie przełomowych odkryć mających wpływ na rozwój dzisiejszej nauki;
24. analizuje sposoby i metody naukowe prowadzące wielkich naukowców do przełomowych odkryć;
25. ocenia wpływ wielkich odkrywców i podróżników na poznanie kuli ziemskiej;
26. porównuje sposoby poznawania świata dawniej i dziś;
27. analizuje wpływ rozwoju nauki na tworzenie różnego rodzaju broni;
28. ocenia wpływ rosnących potrzeb człowieka na jego ingerencję w środowisko przyrodnicze;
29. rozumie różnicę pomiędzy nauką a pseudonauką;
30. analizuje treść reklam pod kątem ich prawdziwości i rzetelności;
31. przyjmuje konkretne stanowisko wobec kontrowersyjnych problemów;
32. wykorzystuje dostępne narzędzia informatyczne do symulowania procesów przyrodniczych;
33. ocenia wpływ aspektów społecznych, politycznych i gospodarczych historycznego okresu na działalność wybitnych polskich naukowców;
34. określa wkład polskich naukowców w rozwój światowej nauki;
35. analizuje wpływ narzędzi geoinformatycznych (w tym GPS) na proces tworzenia się „globalnej wioski”;
36. określa znaczenie energii świetlnej dla rozwoju ekosystemów wodnych i lądowych;
37. ocenia znaczenie procesu fotosyntezy i oddychania wewnątrzkomórkowego na proces krążenia materii i przepływu energii w ekosystemie;

38. analizuje wyjątkowość oaz hydrotermalnych jako ekosystemów niezależnych od światła;
39. analizuje kontrowersje związane z pogłębianiem się efektu cieplarnianego;
40. ocenia wpływ techniki na rozwój sportu;
41. analizuje wpływ rozwoju nauki na proces osiągania coraz większych rekordów sportowych;
42. ocenia rolę obrazu w procesie przekazywania informacji;
43. analizuje wpływ rozwoju nauki na zwiększanie się rekordów sportowych;
44. ocenia medyczne aspekty sportu (doping, wysiłek a zdrowie);
45. określa wpływ nowoczesnej nauki na proces ochrony środowiska;
46. przewiduje możliwe wykorzystanie technologii high-tech;
47. ocenia wpływ nowoczesnej diagnostyki na profilaktykę chorób;
48. analizuje znaczenie rozwoju medycyny molekularnej;
49. ocenia skuteczność metod genetycznych w ochronie gatunków zagrożonych;
50. określa, jakim zagrożeniem jest GMO dla ochrony ginących gatunków;
51. docenia wagę zrównoważonego rozwoju dla przyszłości świata;
52. określa wpływ różnych technik i metod na proces zapamiętywania;
53. posługuje się naukowymi metodami weryfikowania informacji;
54. stosuje wybrane metody usprawniające pamięć;
55. ocenia rolę barw i zapachów jako nośników informacji w świecie roślin i zwierząt;
56. określa znaczenie współczesnych technik informatycznych na globalizację wiedzy i jej znaczenie;
57. modeluje zjawiska przyrodnicze za pomocą dostępnych narzędzi informatycznych;
58. wyraża przekonanie o konieczności stosowania racjonalnej gospodarki wodnej;
59. wyraża troskę o malejące zasoby wody na świecie;
60. wykazuje zrozumienie wobec różnych aspektów dotyczących rytmów przyrody.

2. Założenia ogólne

Nauczyciel:

1. Ocenia wiedzę i umiejętności ucznia zgodnie z Ocenianiem Wewnątrzszkolnym (OW).
2. Rozpoznaje poziom i postępy w nauce ucznia w stosunku do wymagań programowych.
3. Informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępie w tym zakresie.
4. Motywuje ucznia do dalszej pracy.
5. Informuje rodziców / opiekunów prawnego postępowania, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka.
6. Zbiera informację zwrotną temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Uczeń:

1. Oceniany jest na podstawie przeprowadzonych prac klasowych, prac domowych, pracy na lekcji, samodzielnie opracowanych i przedstawionych referatów.

2. Ma prawo oczekiwać od nauczyciela ustnego uzasadnienia ocen bieżącej, klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej oraz uzasadnienia pisemnego oceny niedostatecznej rocznej.

3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

1. Praca klasowa (test)– odpowiedź pisemna z określonej wcześniej partii materiału, np. działu jest obowiązkowa;
 - a) praca klasowa zapowiadana będzie 7 dni wcześniej,
 - b) termin pracy klasowej nauczyciel wpisuje do dziennika elektronicznego,
 - c) wszystkie prace klasowe są poprzedzone powtórzeniem materiału,
 - d) niedopuszczalnym jest korzystanie podczas samodzielnych prac pisemnych z niedozwolonych pomocy, np. zeszytu, podręcznika, telefonu komórkowego, tabletu itp.
 - e) w przypadku dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności uczniów ma prawo do nadrobienia zaległych form podlegających sprawdzaniu w warunkach uzgodnionych z nauczycielem (w ciągu 14 dni) . Niedotrzymanie tego terminu skutkuje oceną niedostateczną w miejscu znaku - (kreska pozioma),
 - f) opuszczenie zapowiedzianej formy kontroli bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z oceną niedostateczną,
 - g) uczniów ma prawo do poprawy oceny
 - h) sprawdziany przechowywane są do wglądu u nauczyciela przedmiotu przez okres danego roku szkolnego.

2. Zadania domowe – różne formy wypowiedzi, np. umiejętność rozwiązywania zadań rachunkowych, wykonanie i analiza wykresów, zależności między wielkościami fizycznymi, interpretacja zjawisk przyrodniczych.

3. Prace długoterminowe – referaty, prezentacje multimedialne.

4. Projekt.

5. Projektowanie eksperymentów i ich przeprowadzanie (poprawne stosowanie urządzeń, stosowanie zasad bezpieczeństwa, opisywanie doświadczeń, prowadzenie obserwacji, wyciąganie wniosków)

6. Prace dodatkowe (schematy, plansze, wykresy, rysunki),

7. Praca na lekcji (praca z tekstem źródłowym: w podręczniku, w Internecie, artykułami popularnonaukowymi, inną literaturą wskazaną przez nauczyciela, analiza tablic, wykresów, tabel, diagramów, schematów, rysunków, modelowanie wzorów) – w tym praca w grupach, praca w parach

8. Nieprzygotowanie do lekcji (brak zadania, brak zeszytu,) uczniów ma prawo zgłosić 2 razy w półroczu. Brak zgłoszenia nieprzygotowania jest jednoznaczne z oceną niedostateczną.

9. W innych sprawach zastosowanie ma OW.

4. Kryteria oceny poszczególnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz obszarów aktywności ucznia

Propozycje wymagań na poszczególne stopnie:

Ocena niedostateczna: uczeń nie angażuje się w pracę na lekcji, nie wykonuje poleceń nauczyciela, nie wykazuje żadnych przejawów aktywności, a także nie bierze udziału w dyskusji. Nie potrafi wyszukiwać informacji, posługiwać się wykorzystywanymi na lekcjach urządzeniami, oraz przeprowadzać ćwiczeń i eksperymentów za pomocą załączonej instrukcji. Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie podać prostych definicji, ani odczytać wiadomości z map, schematów czy wykresów.

Ocena dopuszczająca: uczeń bierze udział w lekcji, stosuje się do poleceń nauczyciela, rozumie celowość przeprowadzanych na lekcji ćwiczeń i eksperymentów. Samodzielnie wyszukuje informacji na zadany temat. Przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z urządzeń i programów, a także odczytywać wiadomości z map, schematów i wykresów. Podaje proste definicje.

Ocena dostateczna: uczeń stara się być aktywny na lekcji, bierze udział w dyskusji. Relacjonuje wyszukane przez siebie informacje, konstruuje schematy i wykresy. Samodzielnie wykorzystuje dostępne na lekcji programy i urządzenia. Wyjaśnia i opisuje proste procesy przyrodnicze.

Ocena dobra: uczeń aktywnie uczestniczy w dyskusji, potrafi wykonać doświadczenia i eksperymenty na podstawie załączonej instrukcji. Konstruuje schematy lub wykresy, wykorzystując uzyskane przez siebie dane. Posiada dość znaczną wiedzę dotyczącą ważnych osiągnięć w różnych dziedzinach nauk przyrodniczych.

Ocena bardzo dobra: uczeń rozwiązuje sytuacje problemowe. Wykorzystuje zdobyte wiadomości do formułowania wniosków. Projektuje doświadczenia i eksperymenty. Ma szeroką wiedzę dotyczącą różnorodnych procesów przyrodniczych i potrafi ją wykorzystywać w praktyce.

Ocena celująca: uczeń samodzielnie pogłębia wiadomości dotyczące nauk przyrodniczych, jego wiedza wykracza poza podstawę programową. Łączy informacje pomiędzy wątkami przedmiotowymi, traktując przedmiot holistycznie.

5. Ocenianie: śródroczne i roczne

1. Pisemne prace kontrolne
 - a) Prace klasowe, testy

Ocena śródroczna i końcowa jest wystawiana na podstawie wszystkich ocen cząstkowych, jest ich średnią ważoną z wagą: **5 – prace klasowe; 4 – poprawa pracy klasowej, ćwiczenia doświadczalne, projekt; 3 – kartkówki, odpowiedź ustna, referat, prezentacje multimedialne; 2 – praca na lekcji, w tym: praca z tekstem, udział w dyskusji, praca grupowa, zadania domowe; 1 – prace dodatkowe (plakaty, schematy, rysunki)**. Przy przeliczaniu średniej ważonej obowiązują następujące zasady:

6,00 – 5,30 celujący
5,29 – 4,51 bardzo dobry
4,50 – 3,51 dobry
3,50 – 2,51 dostateczny
2,50 – 1,76 dopuszczający
1,75 – 0,00 niedostateczny

Jeżeli średnia z ocen cząstkowych jest niższa od wymaganej na daną ocenę o 0,02 uczeń ma prawo do starania się o ocenę wyższą.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który posiada szczególne osiągnięcia. Każdorazowo ocena celująca jest rozpatrywana indywidualnie.

Jeśli w klasie są uczniowie z orzeczeniami poradni pedagogiczno-psychologicznych zostanie wprowadzona indywidualizacja metod dydaktycznych. Ocenianie takich uczniów w głównej mierze koncentrować się będzie metodach badania stanu wiedzy, aby uzyskać jej obraz możliwie mało zafałszowany samym procesem ekspresji wiedzy przez ucznia. W zależności od konkretnego przypadku, preferowane więc będą metody pisemne, ustne, manualne (polegające na wykonaniu pewnych czynności, np. przeprowadzeniu doświadczenia). W zależności od potrzeb zostaną zapewnione szczególne warunki: wydłużenie czasu pisania, odpytywanie bez świadków (nie na forum całej klasy) albo zastosowania łagodniejszych kryteriów oceny w odniesieniu do ewentualnych specyficznych błędów niewynikających z braków wiedzy, tylko z określonych uwarunkowań psychofizycznych.

Przedmiotowy zasady oceniania w nauczaniu zdalnym :

Uczeń potwierdza swoją obecność na lekcji poprzez zalogowanie się oraz włączenie mikrofonu i kamery

I. Założenia ogólne

II. W przypadku nauki zdalnej nauczyciele prowadzą zajęcia z użyciem platform edukacyjnych, dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej, komunikatorów oraz innych dostępnych form elektronicznych.

III. Ocenianie wiedzy i umiejętności w trakcie trwania zdalnego nauczania może ulegać modyfikacji w związku z pojawiającymi się nowymi okolicznościami lub z zachodzącymi zmianami w prawie oświatowym.

IV. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

V. Zdalne monitorowanie i ocenianie postępów uczniów odbywać się będzie poprzez:

- testy na platformach (wcześniejsza informacja o terminie i zakresie materiału, w celu rezerwacji dostępu do komputera - dostęp do testu tylko raz w wyznaczonym czasie); w przypadku nie dostosowania się do terminu wykonania testu uczeń zobowiązany jest do napisania go w formie papierowej (po ewentualnym powrocie do zajęć stacjonarnych lub jeśli to nie będzie możliwe, to w formie elektronicznej z uruchomioną kamerą i mikrofonem),
- wykonane zadania, karty pracy przesyłane są przez uczniów na nośnik wskazany przez nauczyciela w określonym terminie. Wszystkie formy zaplanowane przez nauczyciela są obowiązkowe
- wykonywanie zadań podczas lekcji online

V. Kryteria poszczególnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz sposoby informowania rodziców

- 1.** Nauczyciel może sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia zdalnie, z wykorzystaniem dostępnych platform edukacyjnych i zasobów własnych.
- 2.** Nauczyciel podaje zakres materiału podlegającego sprawdzeniu.
- 3.** Oceniane będzie: wiedza, umiejętności, obowiązkowość, terminowość i aktywność ucznia.
- 4.** Nauczyciel może poprosić ucznia o wyjaśnienia do wykonanej przez niego pracy.
- 5.** Poprawa oceny może nastąpić w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela z uczniami, z uwzględnieniem specyfiki pracy.
- 6.** Nauczyciel oceniając ucznia bierze pod uwagę jego możliwości psychofizyczne, zaangażowanie w proces nauczania.
- 7.** Niewywiązanie się ucznia z zadania w określonym terminie bez usprawiedliwienia, skutkuje wpisaniem w dzienniku elektronicznym oceny niedostatecznej.
- 8.** Na czas nauczania zdalnego zawiesza się nieprzygotowanie ucznia do zajęć.
- 9.** Wagi ocen:
 1. - sprawdzian wiadomości (formularz testowy) waga 3
 2. - poprawa sprawdzianu (inny test obejmujący ten sam zakres materiału) waga 3
 3. - odpowiedź ustna (obejmuje trzy ostatnie tematy lekcyjne) waga 2
 4. - zadania w formie zdalnej (przesyłane w ściśle określonym terminie) waga 3
 5. - zadania domowe (ćwiczenia) waga 2
 6. -aktywność w czasie lekcji waga 1
- 10.** Korzystanie przez ucznia z prac innych osób (bez podania źródeł) – plagiat, skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości poprawy.
- 11.** O postępach w nauce uczniowie oraz ich rodzice/opiekunowie prawni są informowani za pośrednictwem dziennika elektronicznego poprzez wpisanie oceny do Dziennika lub wiadomości tekstowej.
- 12.** Uczniowie oraz ich rodzice mają możliwość odbycia indywidualnych konsultacji z nauczycielem przedmiotu po uprzednim uzgodnieniu terminu, przy wykorzystaniu ustalonych kanałów łączności.